Badania wykonane przez Eko Patrol będą wskazówką dla samorządów

Eko Patrol to wspólna inicjatywa Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i Głównego Instytutu Górnictwa w Katowicach, której celem były badania zanieczyszczenia powietrza. Ich wyniki są już znane, a całe przedsięwzięcie ma pomóc w walce ze smogiem.

MARCIN CZYŻEWSKI

TOMASZ ŻAK

Od 3 do 18 marca w ośmiu miastach i gminach województwa zrealizowano projekt mobilnego badania powietrza

Jednym z kluczowych narzędzi w walce z brudnym powietrzem w województwie śląskim jest tzw. uchwała antysmogowa. Z końcem zeszłego roku urząd marszałkowski, chcąc odpowiednio zaplanować przyszłą strategię walki o czyste powietrze, postanowił sprawdzić poziom wiedzy mieszkańców regionu na temat samej uchwały, smogu i jego destrukcyjnego wpływu na zdrowie ludzi.

Edukacja bardzo potrzebna

Zrobiono to za pomocą specjalnej ankiety. Badanie wykonane przez Otawa Group przeprowadzono na 1 tys. osób w okresie od 25 listopada do 12 grudnia zeszłego roku metodą wywiadu telefonicznego. Możliwość błędu statystycznego w tym przypadku wynosi 3 proc. Wyniki badań wskazały, że aż 85 proc. respondentów popiera zapisy obowiązującej na terenie województwa śląskiego uchwały antysmogowej. 70 proc. z nich spotkało się w swojej miejscowości ze zjawiskiem smogu.

Jako dobrą jakość powietrza w okresie grzewczym oceniło tylko 27 proc. badanych, 23 proc. - jako złą, 21 proc. - jako bardzo złą. Według przeprowadzonej ankiety 60 proc. pytanych ani nikt z ich rodzin nigdy nie odczuli efektów smogu. Twierdząco odpowiedziało zaledwie 23 proc. z nich.

Badania jednoznacznie pokazały, że potrzebna jest ciągła edukacja wspomagana przez politykę informacyjną. Inny wniosek był taki, że im mniejsza miejscowość, tym mniejsza świadomość mieszkańców dotycząca zagrożeń, jakie niesie ze sobą smog. Podobny związek zauważono w przypadku wykształcenia respondentów - im niższe, tym mniejsza wiedza o powietrzu, którym oddychamy, i skutkach związanych z jego zanieczyszczeniem.

Dron zasysał dym

Dlatego władze województwa zdecydowały się na Eko Patrol, czyli wspólną akcję z Głównym Instytutem Górnictwa w Katowicach. Od 3 do 18 marca w ośmiu miastach i gminach województwa zrealizowano projekt mobilnego badania powietrza. Należały do nich: Buczkowice, Czeladź, Gorzyce, Kłobuck, Kroczyce, Pyskowice, Radlin oraz Skoczów. O wyborze tych miejscowości reprezentujących subregiony zadecydował fakt, że nie przeprowadza się dla nich stacjonarnego monitoringu jakości powietrza.

Jak wyjaśnia urząd marszałkowski, po miastach krążył samochód elektryczny z mobilnym laboratorium smogowym. Specjalnie wyposażony dron, wytwarzając podciśnienie i znajdując się tuż obok komina, zasysał dym i poddawał go analizie. Elektryczny samochód miał profesjonalną aparaturę na dachu, która pozwala badać powietrze w czasie rzeczywistym, łącząc się z bazami danych, np. z bazą danych obiektów topograficznych.

„Wyniki pomiarów mogą zostać wykorzystane do zobrazowania poziomu zanieczyszczeń pyłowych występujących w poszczególnych miejscowościach w dniach realizacji pomiarów" - czytamy w raporcie.

Badania prowadzone w poszczególnych miejscowościach wykazały zróżnicowanie stopnia zanieczyszczenia powietrza. Zależą one od ukształtowania terenu - sprzyjającego bądź niesprzyjającego przewietrzaniu, gęstości zabudowy oraz lokalnych emitorów. W rzeczywistości może to prowadzić do znacznego zróżnicowania w stopniu zanieczyszczenia powietrza zarówno w poszczególnych dzielnicach, jak i nawet między ulicami.

Przyczynek do wnikliwszej kontroli

Zdaniem autorów raportu badania mogą stać się przyczynkiem do wnikliwszej kontroli dotyczącej spalanych paliw i jakości powietrza w danej miejscowości. Mogą być wykorzystane w celach edukacyjnych, gdzie mieszkańcom poszczególnych miejscowości przybliżona zostanie tematyka wpływu spalania paliw na jakość powietrza atmosferycznego, a także w konsekwencji ich stanu zdrowia.

Ponadto realizowane działania mają charakter informacyjny. Na ich podstawie możliwe będzie np. wskazanie mieszkańcom danej miejscowości danych o chwilowym zanieczyszczeniu powietrza.

Przepisami w smog

Od 1 września 2017 roku w województwie śląskim obowiązuje przyjęta przez sejmik uchwała antysmogowa. Zakazuje ona spalania przez użytkowników określonych gatunków paliwa negatywnie wpływających na stan powietrza oraz nakłada ograniczenia w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. Realizacji uchwały towarzyszy kampania edukacyjna i promocyjna urzędu marszałkowskiego. Ma ona na celu zachęcenie mieszkańców do przestrzegania uchwały oraz uświadomienie, jak negatywny jest wpływ niskiej emisji na ich zdrowie. Eko Patrol był jednym z elementów tej kampanii społecznej.